

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

“มนุษย์ทรัพยากร เป็นทรัพยากรอย่างหนึ่งของชาติ การพัฒนาเศรษฐกิจจะคุ้ล่วงไปถ้ายังศักดิ์หรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับว่าทรัพยากรของชาติอันนี้จะดูดใช้ไปในทางที่เหมาะสมหรือไม่”¹ การจะนำทรัพยากรและชนิดที่มีอยู่มาใช้งานให้เกิดประโยชน์มากที่สุดนั้นจะต้องทำการปูรุ่งแต่ง หรือปรับปรุง เพื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการใช้งานนั้นๆ ทรัพยากรมนุษย์ ก็เช่นเดียวกับทรัพยากรอื่น ๆ ที่จำเป็นจะต้องปูรุ่งแต่ง เพื่อที่จะให้ประสิทธิผลของการใช้งานมีมากที่สุด วิธีปูรุ่งแต่งทรัพยากรมนุษย์ที่ได้ผลก็คือ การให้การศึกษา ดังเช่น คร.กอ. สวัสดิพัฒน์ กล่าวว่า “การศึกษาเป็นองค์ประกอบอันสำคัญในการพัฒนามุนคติ คณนั้น ถ้าประเทศใดจะเริ่มพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแล้ว เราต้องเริ่มพัฒนาที่กำลังคน เพื่อช่วยพัฒนาเศรษฐกิจ และให้คนมีคุณภาพ”² คุณภาพที่แท้จริงคือคุณธรรม ความซื่อสัตย์ ความโปร่งใส ในการให้การศึกษาแก่ประชาชน แต่ถ้าค่านอกไปตามวัตถุประสงค์ อาจจะให้ประชาชนมีความรู้ด้านไหน และจะนำไปใช้งานในด้านใด เป้าหมายการศึกษาของไทย ก็คือ แผนการศึกษาชาติ ซึ่งจะสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่เป็นเป้าหมายรวมของชาติในด้านต่าง ๆ “ระบบการศึกษาของไทย เช่นเดียวกับชาติอื่น ๆ

¹ สมเกียรติ ลิมทรง, “มนุษย์ทรัพยากรในการพัฒนาเศรษฐกิจ” เอกสารทางวิชาการ ฉบับที่ 45 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์หaramphay สลั่ง แห่งประเทศไทย จำกัด สำนักงานสหศึกษา บ.สหศึกษา), หน้า 126.

² คร.กอ. สวัสดิพัฒน์, “เทคโนโลยีทางการศึกษา”, ประมวลบทความเกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (พระนคร : โรงพิมพ์คุณภาพพระศุเมรุ, 2515), หน้า 137.

ส่วนมาก คือเป็นการจัดให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายค้าง ๆ และเป็นการสนองความพอใจแก่ความต้องการหลายประการ เพราะบทบาทอันยิ่งใหญ่นี้ของทำให้การศึกษามีขนาดใหญ่มีมา และสำคัญอย่างยิ่งยวด

" ในอดีต การศึกษาของไทยเรามุ่งเน้นความสำคัญและสนับสนุนการศึกษาในระบบโรงเรียนเป็นอย่างมาก จนทำให้ลืมความสำคัญของการศึกษาอกโรงเรียนไป ทั้ง ๆ ที่แท้จริงแล้วการศึกษาอกโรงเรียนไม่มีส่วนสนับสนุนน้อยทั้ง แต่แรกเกิด จนถึงตาย และถ้าศึกษาความเป็นมาของ การศึกษาในสังคมไทยเราแล้ว จะเห็นได้ว่า การศึกษาอกโรงเรียนไม่มีนานานแล้ว เช่นวัด เป็นสถานศึกษาวิชาการค้าง ๆ ของคนไทยเราในอดีต การฝึกอาชีพค้าง ๆ ของครอบครัว ซึ่งนิยมถ่ายทอดให้แก่ญาติ มิตร ²

ถึงแม้ว่าในปัจจุบันจะไม่มีการยอมรับการจัดการศึกษาอกโรงเรียนแล้วก็ตาม แต่จะต้องเห็นความสำคัญของการศึกษาต่อชีวิต นั่นคือ ยอมรับการศึกษาอกโรงเรียน มีความสำคัญและจำเป็นเท่า ๆ กับการศึกษาในระบบโรงเรียนด้วย

การศึกษาอกโรงเรียน มี 3 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 การให้ความรู้สู่ชาวบ้านเป็นรากฐานในการดำรงชีวิต

ประเภทที่ 2 การเพิ่มพูนความรู้และทักษะที่เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิต

ประเภทที่ 3 การให้ข้อมูลข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์ ³

¹ กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานวางแผน, "การประเมินผลเบื้องต้นเกี่ยวกับการวางแผนกำลังคนในประเทศไทย ฉบับที่ 4" การศึกษาและพัฒนาทรัพยากรัฐมนตรี ในประเทศไทย (พระนคร : โรงพิมพ์ การศึกษา ม.ป.ป.), หน้า 9

² สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, กองแผนงานการศึกษา "รายงานการจัดการศึกษาอกโรงเรียน ของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2515 – 2519" (กรุงเทพมหานคร : กองแผนงานการศึกษา, 2521), หน้า 1.

³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 3.

สถาบันพัฒนาปีมือแรงงาน กรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานหนึ่งของรัฐที่จัดการศึกษานอกโรงเรียนในประเภทที่ 2 คือ การเพิ่มพูนความรู้และทักษะที่เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิต โดยการจัดฝึกอาชีพแก่เยาวชนนอกโรงเรียน ให้มีความรู้ความสามารถที่จะนำไปประยุกต์ใช้ได้ ฝึกอบรมศักยภาพปีมืออยู่ที่มีงานทำอยู่แล้วให้มีความสามารถเพิ่มขึ้น และงานฝึกอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ช่าง

การฝึกอาชีพของสถาบันพัฒนาปีมือแรงงาน ได้เริ่มขึ้นที่โรงเรียนพิบูลย์ประชาสรรค์ โดยแผนกอาชีวศึกษา กองการส่งเสริมฯ เด็กและบุคคลวัยรุ่นในปี พ.ศ. 2496 มีวัตถุประสงค์ที่จะให้เด็กจากครอบครัวที่ยากจน และไม่สามารถเรียนต่อในโรงเรียน ไก่มีโอกาสศึกษาหาความรู้ความชำนาญในการช่างต่าง ๆ เพื่อให้เด็กเหล่านี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ ต่อมาในปี พ.ศ. 2503 กรมประชาสงเคราะห์ได้ปรับปรุงขยายงานให้มีการฝึกอาชีพ แก่คนงานผู้ใหญ่ค้าย ให้เชื่อว่าศูนย์ฝึกอาชีพ และโอนมาอยู่ในความรับผิดชอบของกองแรงงาน

เมื่อกองแรงงานได้รับการยกฐานะเป็นส่วนราชการ และกรมแรงงานตามลำดับในปี พ.ศ. 2507 และ 2508 ศูนย์ฝึกอาชีพจึงได้ขยายงานออกไปมากขึ้นค้าย ในปี พ.ศ. 2510 ประเทศไทยอยู่ในระยะเร่งพัฒนาประเทศ แค่ประสบการขาดแคลนแรงงานปีมืออันเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาอุตสาหกรรม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 2 (2510 – 2514) จึงกำหนดเป้าหมายจะเร่งผลิตช่างปีมือสาขาต่าง ๆ ขึ้น และปรับปรุงแรงงานที่มีอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพ รัฐบาลจึงได้ยกฐานะศูนย์ฝึกอาชีพเป็นสถาบันฝึกและพัฒนาปีมือแรงงาน และหัตถศิลป์ สถาบันฝึกอาชีพเป็นสถาบันฝึกและพัฒนาปีมือแรงงานแห่งชาติขึ้น หน้าที่ทางนโยบายและแผนการฝึกเพื่อพัฒนาช่างปีมือ ตลอดจนวางแผนมาตรฐานการฝึกช่างปีมือ ทั้งยังได้รับความช่วยเหลือจากสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ(UNDP) ในการปรับปรุงการดำเนินการในระหว่างปี พ.ศ. 2512 – 2516¹

¹. กระทรวงมหาดไทย, กรมแรงงาน, " กิจกรรมของสถาบันพัฒนาปีมือแรงงาน, " การพัฒนาปีมือแรงงาน 2518 (กรุงเทพมหานคร ศูนย์การพิมพ์ 2519), หน้า 1.

เมื่อการฝึกอาชีพที่สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน กุยงเทพ ดำเนินการไปได้ผลดี กรมแรงงานจึงวางโครงการที่จะขยายงานพัฒนาฝีมือแรงงานออกไปยังส่วนภูมิภาค ทั้งนี้มุ่ง จะส่งเสริมให้ประชาชนในวัยทำงานในส่วนภูมิภาค ได้มีงานทำอย่างเต็มที่ และส่งเสริมการ ขยายอุตสาหกรรม ประมงให้แรงงานมาก ๆ ไปยังชนบท และยังเป็นการบรรเทาการ อดายเพร่งงานจากชนบทเข้ามาในเมืองอีกด้วย โดยกำหนดจะจัดตั้งสถาบันพัฒนาฝีมือ – แรงงานขึ้นในจังหวัดซึ่ง เป็นศูนย์กลางของธุรกิจ อุตสาหกรรมและการคมนาคมของภาคกลางฯ เพื่อพัฒนาฝีมือแรงงานที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานใหม่ประสิทธิภาพ ยกระดับฝีมือแรงงานที่มีอยู่ แล้วให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และฝึกฝีมือแรงงานให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และสภาพห้องถีน

การจัดตั้งสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานส่วนภูมิภาค เริ่มขึ้นตั้งแต่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม ระยะที่ 3 (2515 – 2519) โดยจัดตั้งที่จังหวัด ราชบุรี ชลบุรี และล่าปาง

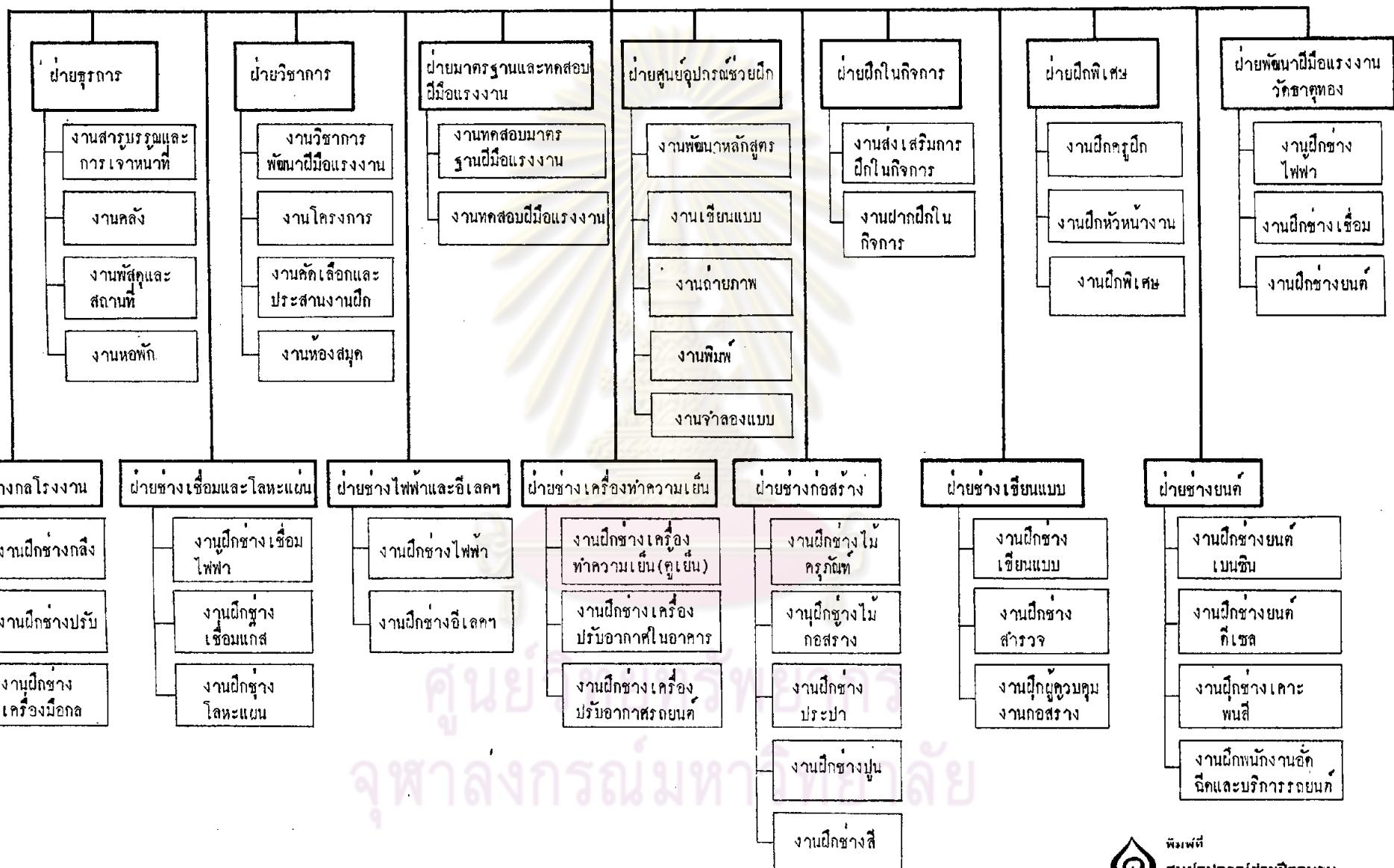
และในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ระยะที่ 4 (2520 – 2524) โครงการ จัดตั้งสถาบันส่วนภูมิภาค กำหนดไว้อีก 3 แห่งคือที่ จังหวัดชลบุรี สิงห์ลา และนครสวรรค์¹

ศูนย์วิทยบริพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

---

1. กรมแรงงาน, สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน "กิจกรรมของสถาบันพัฒนาฝีมือ แรงงาน 2520" การพัฒนาฝีมือแรงงาน (กุยงเทพมหาราช : กรมแรงงาน 2521), หน้า 16.

สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน

เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานปีงบประมาณ 2515 – 2519

สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน (กรุงเทพ)

ประเภทเจ้าหน้าที่	ปีงบประมาณ				
	2515 (คน)	2516 (คน)	2517 (คน)	2518 (คน)	2519 (คน)
ข้าราชการ	81	114	105	121	135
ลูกจ้างประจำ	45	48	53	56	72
ลูกจ้างชั่วคราว	30	22	19	23	18
รวม	156	184	177	200	125

ที่มา รายงานประจำเดือน ปี 2515 – 2519 ฝ่ายวิชาการ
สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน

หมายเหตุ เป็นจำนวนในเดือน กันยายน ของแต่ละปี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประมาณอัตรากำลังที่คาดว่าจะใช้

ที่	งานหรือโครงการ	2520	2521	2522	2523	2524
1.	ส่วนกลาง	367	382	382	382	382
2.	ส่วนภูมิภาค	216	279	349	392	447
2.1		(73)	(79)	(88)	(88)	(88)
2.2		(63)	(64)	(73)	(88)	(88)
2.3		(40)	(48)	(52)	(64)	(73)
2.4		(40)	(48)	(48)	(52)	(73)
2.5		—	(40)	(48)	(52)	(73)
2.6		—	—	(40)	(48)	(52)
รวม		583	661	731	774	829

ที่มา โครงการพัฒนาฝีมือแรงงาน แผนพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคม
ระยะที่ 4 (2520 – 2524) กันยายน 2519 สถาบันพัฒนา

ศูนย์อิทธิพลเชิงการ
คุ้มครองผู้ด้อยโอกาส
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จำนวนผู้สำเร็จการฝึกอาชีพ มีงบประมาณ 2515 – 2519

ลำดับ	ประเภทการฝึก	ปีงบประมาณ		2515	2516	2517	2518	2519	รวม
		(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)
1	การฝึกเตรียมเข้าทำงาน	441	360	620	666	729	2,832		
2	การฝึกยกระดับฝีมือ	492	431	703	933	1,082	3,641		
3	การฝึกครูฝึก และหัวหน้างาน	270	152	474	340	674	1,910		
4	การฝึกที่ไม่ใช่ช่าง	98	170	166	180	279	893		
5	การฝึกซ่อมฝึกหัด	20	-	-	-	-	20		
6	การฝึกฝึกในกิจการ	476	297	356	406	307	1,922		
7	การส่งเสริมการฝึกในกิจการ	-	47	69	153	946	1,215		
	รวม	1,005	1,465	2,396	2,750	4,017	12,441		

ที่มา เอกสารสถิติการฝึกอาชีพ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมแรงงาน

**ศูนย์วิทยบรังษายก
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

จำนวนคนที่คาดว่าจะฝึกจำแนกตามสถาบัน (ปี 2520 - 2524)

ที่	งานหรือโครงการ	2520 (คน)	2521 (คน)	2522 (คน)	2523 (คน)	2524 (คน)	รวม
1	ส่วนกลาง	4,300	4,500	4,500	4,500	4,500	22,300
2	ส่วนภูมิภาค	1,200	2,100	2,800	3,600	4,100	13,800
2.1	ราชบุรี	(700)	(800)	(900)	(900)	(900)	(4,200)
2.2	ชลบุรี	(400)	(600)	(700)	(900)	(900)	(3,500)
2.3	ลำปาง	(100)	(400)	(500)	(600)	(700)	(1,900)
2.4	ขอนแก่น	-	(300)	(400)	(500)	(700)	(1,900)
2.5	นครสวรรค์	-	-	(300)	(400)	(500)	(1,200)
2.6	สงขลา	-	-	-	(300)	(400)	(700)
รวม		5,500	6,600	7,300	8,150	8,600	36,100

ที่มา โครงการพัฒนาฝีมือแรงงาน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
ระยะที่ 4 (2520 - 2524) สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน

กรมแรงงาน กันยายน 2519 หน้า 5

ศูนย์วิทยาการฯ ก่อฯ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จะเห็นได้ว่าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 – 2524 ซึ่งเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ระยะที่ 4 ทางสถาบันพัฒนาเมืองแรงงาน ได้เพิ่มเจ้าหน้าที่ขึ้นจากปี 2519 มาก และการฝึกอาชีพแก่ผู้รับการฝึกมีจำนวนผู้รับการฝึกมากขึ้นกว่าเท่าครัวๆ จากที่ฝึกในปี 2519

ในการฝึกเมืองแรงงาน อันเป็นหน้าที่ส่วนใหญ่ของสถาบันพัฒนาเมืองแรงงาน สิ่ง จำเป็นที่ควบคู่ไปกับการฝึก คือ อุปกรณ์ประกอบการฝึกของผู้รับการฝึกและอุปกรณ์ประกอบ การสอนของครู เพื่อที่จะให้ผลของการฝึกได้ดีเด่นยิ่งขึ้น เพราะกระบวนการฝึกอาชีพสืบ ถันนี้ สถาบันพัฒนาเมืองแรงงานจึงได้จัดตั้งศูนย์อุปกรณ์ช่วยฝึกอบรมขึ้น โดยให้เป็นหน่วย งานหนึ่งมีเจ้าหน้าที่ในการบริหารและทำงานเกี่ยวกับอุปกรณ์ช่วยฝึกโดยเฉพาะ

หลังจากที่รัฐบาลไทยลงนามร่วมกับองค์การสหประชาชาติ(UNDP) และองค์กร กรรมกร(ILO) ที่จะดำเนินการตามโครงการพัฒนาเมืองแรงงานในปี 2517 มุ่งที่จะ พัฒนาเมืองแรงงาน โดยดำเนินการฝึกอบรมหั้งในประเทศช่าง และไม่ใช่ช่าง ในแกนบุคล ระดับกลาง ๆ ตั้งแต่ไม่มีความรู้เบื้องต้นถึงบุคคลที่มีความรู้ด้านนิค้านหนึ่งแล้วและต้องการเพิ่ม ความรู้ใหม่ๆ ขึ้น ซึ่งมีความจำเป็นที่จะใช้อุปกรณ์ช่วยฝึกในรูปลักษณะต่าง ๆ แค่ความช่วย เหลือจาก UNDP ในด้านการทำอุปกรณ์ช่วยฝึกยังไม่เพียงพอ กรมแรงงานเห็นความสา- คัญของงานด้านอุปกรณ์ช่วยฝึกว่ามีความจำเป็นที่จะต้องขยายงานนี้ออกไปให้เกิดผลอย่าง จริงจัง และกว้างขวาง จึงได้วางโครงการปรับปรุงศูนย์อุปกรณ์ช่วยฝึกอบรมขึ้น ขยายงาน ด้านการจัดทำอุปกรณ์ช่วยฝึก โดยขอรับเชี่ยวชาญจากการรัฐบาลอิสราเอล ซึ่งมีประสบการณ์ ทางด้านนี้มาก น่าช่วย รัฐบาลอิสราเอลกลุ่มนี้ให้ความช่วยเหลือในการปรับปรุงศูนย์อุปกรณ์ ช่วยฝึกอบรม ระหว่างปี 2517 – 2519 โดยจัดส่งผู้เชี่ยวชาญมาช่วยฝึกเจ้าหน้าที่ของ ศูนย์อุปกรณ์¹

---

1. กษมแรงงาน, สถาบันพัฒนาเมืองแรงงาน, "การพัฒนาเมืองแรงงาน ระหว่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ระยะที่ 3 (2515 – 2519)" (กรุงเทพมหานคร: เช็นทรัลເຊົ້າພັນດີ, 2521), หน้า 48.

หน่วยงานในศูนย์อุปกรณ์แบ่งออกเป็น 5 งาน คือ

งานพัฒนาหลักสูตร

งานถ่ายภาพ

งานเขียนแบบ

งานพิมพ์

งานแบบจำลอง¹

ในโครงการพัฒนาฝีมือแรงงาน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ระยะที่ 4 (2520 – 2524) ของสถานบันพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมแรงงาน นั้น กําหนดรุ่งงานของ ศูนย์อุปกรณ์ช่วยฝึกอบรม เข้าอยู่ในโครงการคังกล่าวด้วย กํานินแผนงาน ข้อ 3.5 "ปรับปรุงและขยายงานศูนย์อุปกรณ์ช่วยฝึก เพื่อให้เป็นศูนย์กลางในการยลคุณภาพช่วยฝึก และทดสอบฝีมือแรงงาน"²

จากการขยายงานที่มากขึ้นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจระยะที่ 4 และจากการก่อ - หนดแผนการปรับปรุงศูนย์อุปกรณ์ดัง จะทำให้เห็นว่าความจำเป็นในการสำรวจวิจัยถึง มูลฐานต่าง ๆ ที่ทางศูนย์อุปกรณ์ และมูลฐานของครุภัณฑ์ และอาจารย์ผู้สอนที่มีคุณภาพช่วย ฝึกต่าง ๆ เพื่อที่จะได้ปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดผลลัพธ์แก่การสอนและการฝึกมากที่สุด

ศูนย์วิทยบรหพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ กรมแรงงาน, สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน, "การพัฒนาฝีมือแรงงาน ระหว่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ระยะที่ 3 (2515 – 2519)" (กรุงเทพมหานคร: เช็นทรัลเอ็มเพรสศึกษาการพิมพ์ 2521), หน้า 45.

2. เรื่องเดียวกัน, หน้า 2.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ทั่วไป

1. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานโดยทั่ว ๆ ไปของศูนย์อุปกรณ์การศึกษา
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ศูนย์อุปกรณ์กับครู อาจารย์ผู้ฝึก
3. เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานศูนย์อุปกรณ์การศึกษา แก้สถานีพัฒนา ที่ ฝึกและสอนเกี่ยวกับช่าง

วัตถุประสงค์โดยเฉพาะ

1. เพื่อศึกษาปัญหาด้านการดำเนินงาน ของศูนย์อุปกรณ์ช่วยฝึกอบรม
2. เพื่อศึกษาปัญหาด้านการผลิต และการบริการของศูนย์อุปกรณ์ช่วยฝึกอบรม
3. เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุง และการขยายงานศูนย์อุปกรณ์

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยนี้ผู้วิจัยมุ่งสำรวจปัญหาด้านต่าง ๆ ของศูนย์อุปกรณ์ช่วยฝึกอบรม สถานบันพัฒนาฝึกอบรม กรมแรงงาน ศึกษาด้านการบริหาร การผลิต การบริการ
2. สำรวจความต้องการของครูผู้ฝึกและอาจารย์ ศูนย์อุปกรณ์ช่วยฝึกชนิดต่าง ๆ ของสถานบันพัฒนาฝึกอบรม 4 แห่ง คือ

สถานบันพัฒนาฝึกอบรม ศินแคน

สถานบันพัฒนาฝึกอบรม ราชบุรี

สถานบันพัฒนาฝึกอบรม ชลบุรี

สถานบันพัฒนาฝึกอบรม ลำปาง

3. สำรวจชนิดและจำนวนของอุปกรณ์ที่ผลิตให้ของศูนย์อุปกรณ์ช่วงปี 2518 – 2520 สภาพและจำนวนโทรศัพท์ศูนย์อุปกรณ์ที่มีอยู่ทั้งหมด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้

- จะทำให้ทราบข้อเท็จจริงการดำเนินงาน การบริหาร ของศูนย์อุปกรณ์ช่วยฟื้นฟู อบรม เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการดำเนินงาน การบริหาร และการขยายงานในอนาคต
- จะทำให้ทราบข้อเท็จจริง เกี่ยวกับการผลิต และการบริการ ของศูนย์อุปกรณ์ช่วยฟื้นฟู อบรม เพื่อที่จะได้ปรับปรุงแก้ไข
- จะทำให้ทราบถึงความคองกรของครูฟิกต่ออุปกรณ์ช่วยสอน ซึ่งจะทำให้การบริการตรงกับความต้องการของผู้ใช้
- เป็นประโยชน์โดยตรงกับผู้ทำวิทยานิพนธ์ เพราะกำลังปฏิบัติงานอยู่ในศูนย์นั้น

คำจำกัดความ

สถานี	หมายถึงสถานีพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย
ศูนย์อุปกรณ์	หมายถึงศูนย์อุปกรณ์ช่วยฟื้นฟูอบรม สถานีพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมแรงงาน
ผู้บริหาร	หมายถึง ผู้อำนวยการสถานีฯ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าสถานีฯ
อาจารย์	หมายถึง ข้าราชการประจำที่ทำหน้าที่ฝึกอาชีพที่สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน
ครูฟิก	หมายถึง ลูกจ้างประจำ ผู้ช่างฝ่ายงานที่ทำหน้าที่ฝึกอาชีพที่สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน
ผู้รับการฝึก	หมายถึง เยาวชนนอกโรงเรียน อายุ 16 – 25 ปี รวมทั้ง บุตรมีงานทำอยู่แล้วตาม สถานประกอบการต่าง ๆ ที่เข้ารับการฝึกอาชีพที่สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน